

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-212/19-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Žirovnice
Sídlo	Komenského 47, 394 68 Žirovnice
E-mail	zs.zirovnice@mybox.cz
IČ	70 992 614
Identifikátor	600 061 531
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dagmar Brýnová
Zřizovatel	Město Žirovnice
Místo inspekční činnosti	Komenského 47, 394 68 Žirovnice
Termín inspekční činnosti	15., 18. – 20. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy,

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Žirovnice vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny. Mateřská škola s celkovou kapacitou 97 míst má čtyři věkové homogenní třídy s celodenním provozem. Evidovaných je zde celkem 83 dětí, 27 z nich plní povinné předškolní vzdělávání, žádné nemá odklad školního vzdělávání a sedm dětí je mladších tří let. V evidenci je jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). V době inspekční činnosti vzdělávala základní škola v devíti třídách 219 žáků, z nich 27 se SVP. Počet žáků od minulé inspekce je stabilní. Ve dvou odděleních školní družiny bylo zapááno 60 účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce vychází z potřeby posilovat efektivní řízení založené na týmové práci, vytváření dobrých pracovních vztahů, na podpoře profesního rozvoje zaměstnanců a rozvíjení spolupráce se zákonnými zástupci dětí i žáků. Od minulé inspekce se podařilo naplnit některé cíle, jsou realizované vzájemné hospitace pedagogů a zlepšila se odborná kvalifikace pedagogických pracovníků.

Styl řízení školy podporuje realizaci dlouhodobých záměrů. Je založen na delegování pravomocí, vedle osobního kontaktu využívá mechanismus pravidelných porad na různých úrovních. Systém řídicích a kontrolních mechanismů (porady, hospitace) umožňuje řádný chod školy. Vykazuje pouze drobné nedostatky v kontrolní činnosti v oblasti školní dokumentace.

Vzdělávání v mateřské škole zajišťuje osm učitelek, z nichž sedm má odbornou kvalifikaci, a asistentka pedagoga. Na jednáních pedagogické rady jsou převážně projednávány organizační záležitosti, menší pozornost je věnována podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání.

Všichni pedagogičtí pracovníci základní školy splňují požadovanou odbornou kvalifikaci. Vedení školy aktivně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Absolvované akce korespondují s potřebami školy i zájmy pedagogů (inkluzí, podpůrná opatření). V dalším vzdělávání pedagogických pracovníků jsou mimo individuální školení realizovány též semináře pro celý pedagogický sbor.

Díky spolupráci se zřizovatelem dochází v posledních letech k výrazné modernizaci materiálních podmínek výuky. Ke značnému zkvalitnění vzdělávání přispěla výměna počítačů v jedné počítačové učebně a renovace počítačů ve druhé učebně.

Školní družina využívá pro svoji činnost dvě samostatné učebny. Disponuje dostatečným vybavením hračkami, stolními hrami, sportovním náčiním, knihami, časopisy a dalšími pomůckami určenými pro zájmovou činnost žáků. Stoly a židle jsou vysoké, výškově je nelze nastavovat a tedy pro žáky prvního stupně základní školy nejsou vhodné. Školní družina ke svým aktivitám využívá i ostatní prostory školy.

Vytváření podnětného estetického prostředí celé školy patří mezi priority pedagogických pracovníků. Prostory jsou vyzdobené dětskými i žakovskými výtvarnými pracemi.

Oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků věnuje škola pozornost, při vzdělávání jsou o ochraně zdraví a zásadách bezpečného chování průběžně poučovány. Vstup do základní i mateřské školy byl v průběhu inspekční činnosti zabezpečen proti vniknutí cizích osob, stanovené dohledy nad žáky byly dodržovány.

Problematika dopravní výchovy je zapracována ve školním vzdělávacím programu do výuky příslušných předmětů. Žáci čtvrtých ročníků navštěvují dopravní hřiště a každoročně se účastní soutěží s tematikou dopravní výchovy.

Pro environmentální výchovu žáků byly výrazně zlepšeny podmínky prostřednictvím zapojením školy do mnoha akcí, soutěží a projektů (Recyklohraní, Mladí lidé v evropských lesích, Biologická olympiáda, Rybářská olympiáda, atd.). Velkým přínosem pro rozvíjení environmentální gramotnosti žáků je organizování besed ve spolupráci se středisky ekologické výchovy.

Úzká spolupráce se zřizovatelem školy, nejen v materiální oblasti, a současně zaměření školy na propojování života ve škole se životem ve městě vede k cílenému budování místní komunity. Četné formy spolupráce a komunikace vedení školy se zákonnými zástupci vytvářejí prostor pro přenos podnětů i okamžitou zpětnou vazbu, umožňují aktivní zapojení zákonných zástupců dětí i žáků do života školy a podporují prohlubování součinnosti rodiny a školy. Škola pořádá každý rok dvě velká vystoupení žáků pro veřejnost (na škole působí zavedený pěvecký sbor, který pravidelně vystupuje na veřejnosti). K tradici školy patří vánoční dílny s aktivní účastí rodičů. Otevřenost školy ke spolupráci s řadou dalších subjektů (státními a veřejnými institucemi, jinými školami, místními firmami apod.) v souladu se školním vzdělávacím programem naplňuje koncepci školy. Škole se velice dobře daří prezentovat svoje kulturní a sportovní aktivity na veřejnosti i v tisku.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pedagogické pracovnice mateřské školy vhodně využívaly činnosti podporující rozvoj základních pohybových dovedností a prostorové orientace, vnímání a rozlišování předmětů pomocí všech smyslů a zvládnání sebeobsluhy. Do integrovaných bloků zařazovaly v souladu s požadavky ŠVP PV činnosti podporující rozvoj polytechnických dovedností dětí, jejich konstruktivních schopností, fantazie a představitivosti. Učitelky důsledně vedly děti k bezpečnému zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, učebními pomůckami, drobnými nástroji, přírodním materiálem, výtvarnými pomůckami a materiály. Učily děti vnímat, naslouchat a porozumět mluvnímú projevu. Cíleně zadávaly přiměřené úkoly rozvíjející předčtenářskou, předmatematickou a přírodovědnou gramotnost, jejich plnění potom následně kontrolovaly a hodnotily. Využívané vzdělávací metody a formy často poskytovaly dětem menší prostor pro vlastní hodnocení a vzájemné hodnocení. V průběhu řízených činností učitelky často preferovaly formu frontálního vzdělávání, učení ve skupinách a samostatnou práci dětí, menší pozornost byla věnována cílenému kooperativnímu vzdělávání. Děti měly v těchto sledovaných činnostech malý prostor pro vzájemnou spolupráci nebo rozdělování rolí. Projektové vzdělávání nebo situační, problémové a prožitkové učení bylo využíváno málo. Většinou převládaly metody výkladu, vysvětlování, názorně-demonstrační a dovednostně-praktické metody učení. Při těchto činnostech byly děti méně aktivní a snáze unavitelné. Děti se jenom okrajově podílely na tvorbě pravidel chování ve třídě, ty jim většinou určovaly učitelky samy.

Mateřská škola poskytovala účinnou podporu dítěti s potřebou podpůrných opatření. Učitelky spolupracovaly s asistentkou pedagoga při naplňování individuálního vzdělávacího programu pro dítě se SVP.

Všechny hospitované hodiny v základní škole na prvním stupni se vyznačovaly aktivitou a zájmem žáků o vzdělávání. Přispěla k tomu motivace žáků a střídání metod a forem výuky. Byla patrná vyváženost mezi přímou činností učitele a samostatnou prací žáků. Učitelé vycházeli během výuky z praktických příkladů nebo vlastních zkušeností žáků. Byly

využívány vhodné učební pomůcky. Pro větší názornost výuky byla vhodně zařazována práce s interaktivní tabulí. V hodinách byla rozvíjena matematická, čtenářská a jazyková gramotnost žáků (komunikativní dovednosti, vyhledávání informací, matematické příklady užitečné pro praktické použití). Žákům byl v dostatečné míře poskytnut prostor pro vyjádření jejich názorů a postojů.

Na prvním stupni působily dvě asistentky pedagoga, které vstřícným, citlivým a účelným způsobem podporovaly žáky se SVP i ostatní žáky ve třídě. Jejich spolupráce s učitelkami byla cílená, předem připravená, efektivní a dobře organizovaná. Obě asistentky byly schopné spolupracovat s učitelkami jako tým s cílem pomoci žákům v jejich rozvoji. Individuální přístup byl zaznamenán i k ostatním žákům, ale vhodné diferenciaci s ohledem na jejich různou úroveň studijních předpokladů nebyla využita, což snižovalo účinnost sledované výuky. Zařazení relaxačních fází ve sledovaných hodinách korespondovalo s únavou nebo nepozorností žáků. Hodnocení učitelů bylo pro žáky motivační, v některých případech zvyšovalo jejich sebevědomí. V závěru některých hodin se žáci učili formulovat své sebehodnocení.

Hospitované hodiny na druhém stupni ZŠ probíhaly v pozitivní pracovní atmosféře za vstřícného přístupu vyučujících spojeného s důsledným vyžadováním plnění zadané práce. Výuka byla promyšlená, což umožňovalo dosahování vzdělávacích cílů. V úvodu vyučovacích hodin však místo motivace seznamovali vyučující žáky spíše s předpokládaným průběhem hodiny. Z organizačních forem výrazně převažovala frontální výuka s prvky řízené diskuse. V rámci ní pedagogové dbali na odbornou správnost pojmů. Omezeně byla zařazována samostatná práce žáků. Kooperativní metody práce až na jednu hodinu učitelé nevyužívali. V některých hodinách žáci individuálně řešili problémové úkoly s důrazem na aplikaci v profesním životě. Ojedinele byly využity i prvky účelné diferenciaci. Žáci pracovali s různými pomůckami, zaznamenáno bylo i účelné využívání informačních zdrojů. Méně však bylo pracováno s disponibilní prezentační technikou. V hodinách byla dodržována nastavená pravidla vzájemné komunikace i chování. Pedagogům se však většinou nedařilo rozvrhnout jednotlivé fáze hodin tak, aby na závěr bylo možné shrnout probírané učivo a zhodnotit práci žáků ve vztahu k cíli (chybělo motivační hodnocení i sebehodnocení žáků). Žákům se SVP byl poskytován individuální přístup.

Během vzdělávání ve školní družině byli žáci formou různorodých zájmových, odpočinkových a rekreačních aktivit vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí. Pracovali na různých úkolech, jejich polohu při práci negativně ovlivňovaly vysoké stoly a židle. K cílenému osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků účinně přispívalo vlídné působení vychovatelek, jejich zdvořilá a přátelská komunikace.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti prokazovaly během sledovaného vzdělávání v mateřské škole schopnosti, poznatky, postoje a komunikační dovednosti stanovené ŠVP PV. Zpravidla na úrovni svého věku dokázaly vyjadřovat své potřeby i zkušenosti. Vybavovaly si dřívější poznatky, reprodukovaly texty básní a písní. Děti se většinou při činnostech dokázaly soustředit a pracovat podle pokynů. Zejména starší děti se orientovaly v elementárním počtu, číselné řadě i prostorových vztazích, rozlišovaly geometrické tvary. Dobrých výsledků dosahovaly při třídění a porovnávání předmětů. Nejstarší děti uměly v rámci rozvoje předčtenářské gramotnosti vyhledávat informace v knihách a encyklopediích. Děti projevovaly zájem o činnosti v přírodovědném koutku, kde v rámci svých schopností pečovaly o rostliny a s dopomocí učitelek prováděly jednoduché pokusy. Většina dětí zvládala bez potíží

manipulaci s běžnými pomůckami a byla soběstačná při hygieně a stolování. Stejně tak většina dětí zvládala plnit úkoly související s rozvojem jemné motoriky a grafomotoriky. Děti v průběhu dne dodržovaly nastavená pravidla jednání, chovaly se k sobě kamarádsky, zejména při spontánních činnostech dovedly spolupracovat. Mateřská škola systematicky sledovala úroveň očekávaných výstupů individuálních i skupinových v rámci nastavených evaluačních procesů.

Výsledky vzdělávání v základní škole jsou hodnoceny pravidelně na pedagogické radě, jednáních metodických orgánů a ve výroční zprávě o činnosti školy. V případě zjištění negativních trendů (např. neprospěch žáka) jsou ihned přijímána opatření (např. doučování, konzultace). Podklady pro hodnocení vzdělávání žáků získávají vyučující průběžně. Vlastní zjišťování výsledků žáků škola ve sledovaném období realizovala především ústním zkoušením, písemnými pracemi a testy, hodnocením rukodělných a pohybových aktivit, referátů či prezentací. Zapojovala se též do externího hodnocení – ve školních rocích 2016/2017 a 2018/2019 proběhlo testování žáků 9. ročníku z anglického jazyka, matematiky, zeměpisu i dopravní výchovy. Žáci dosáhli ve všech testovaných oblastech nadprůměrných výsledků. Z analýzy výsledků je zřejmý pozitivní trend zlepšení stejných žáků v anglickém jazyce a matematice mezi lety 2012/2013 (5. ročník, podprůměrné výsledky) a 2016/2017 (9. ročník, nadprůměrné výsledky).

Průběžné výsledky jsou stabilní, počet žáků neprospívajících na konci školního roku se trvale udržuje na hodnotě kolem 1 %. Absence je sledována a vyhodnocována v souvislosti s dosahovanými studijními výsledky i s ohledem na individuální problémy jednotlivých žáků. V posledních třech letech nevykazuje škola žádné neomluvené hodiny. Vyučující se snaží žáky pozitivně motivovat, např. ve školním roce 2017/2018 bylo uděleno celkem 71 pochval (např. za reprezentaci školy či vzornou práci ve třídě). Počet snížených stupňů z chování má meziročně klesající charakter. Ve školním roce 2017/2018 bylo již chování všech žáků v obou pololetích hodnoceno jako velmi dobré.

Žáci jsou motivováni k zapojování do různých soutěží. Úspěchy dosáhli žáci ve znalostních soutěžích, např. v olympiádě z českého jazyka (1. a 6. místo v okresním kole ve školním roce 2018/2019), biologické olympiádě (4. místo v krajském kole ve školním roce 2016/2017) či matematickém klokanu (1. místo v okresním kole ve školním roce 2016/2017), ale i sportovních utkání, např. sálové kopané (1. místo v oblastním kole ve školním roce 2017/2018) nebo volejbalu (1. místo v okresním kole ve školním roce 2016/2017). Výuka je vhodně doplňována realizací projektů (např. sportovní den, vánoční dílny), exkurzemi a výlety. Důležitým prvkem v rozvoji osobnosti žáků je také nabídka volnočasových aktivit, počet a zaměření realizovaných kroužků (například sportovní, rukodělný, příprava na přijímací zkoušky aj.). Úspěšná je činnost dvanácti doučovacíh skupin.

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně, metodička prevence a ředitelka školy. Pravidelně se setkávají s třídními učiteli a ostatními pedagogy a předávají jim informace (např. o speciálních vzdělávacích potřebách žáků). Účinná je také spolupráce s poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci. K datu inspekční činnosti škola evidovala 27 žáků se SVP, převažoval druhý stupeň podpurných opatření. Podle individuálního vzdělávacího plánu bylo vzděláváno 13 žáků, plán pedagogické podpory má 9 žáků. Oba typy plánů jsou průběžně vyhodnocovány.

V rámci prevence rizikových jevů je ve škole dlouhodobě nastaven systém preventivních programů, spolupráce s různými organizacemi a zařazování aktivit v rámci výuky i mimoškolní činnosti. Ze zásadnějších problémů řešila škola ve školním roce 2018/2019 efektivně podezření na šikanu. Kariéerní poradenství je zajišťováno standardním způsobem

(exkurze, spolupráce se středními školami, poskytování informačních materiálů, informace žákům i zákonným zástupcům).

Závěry

Vývoj školy

- Výrazný pozitivní posun v oblasti materiálních podmínek a jejich další zlepšování postupnou renovací budovy.
- Modernizace prostředků ICT zkvalitnila podmínky pro rozvoj informační gramotnosti žáků.
- Zajištěním vchodů proti vstupu cizích osob se zlepšila bezpečnost dětí a žáků.
- Výrazně se zlepšily podmínky pro rozvoj environmentální gramotnosti žáků.

Silné stránky

- Pedagogové úspěšně motivují žáky k účasti v soutěžích a olympiádách.
- Trvalá spolupráce se zákonnými zástupci žáků na akcích školy a prezentace školy na veřejnosti.
- Silná podpora žáků ohrožených školní neúspěšností (činnost dvanácti doučovacích skupin).
- Nadprůměrné výsledky vzdělávání žáků ověřené externím testováním.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ojedinelé zařazování diferencovaných úkolů v základní škole, nerespektování rozdílných studijních předpokladů žáků.
- Malá pestrost využívaných metod a forem výuky v celé škole.
- V řízených činnostech v mateřské škole bylo méně často uplatňováno prožitkové a kooperativní učení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat úkoly vzhledem k rozdílným studijním předpokladům žáků.
- Zaměřit plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na využívání nových metod a forem vzdělávání.
- Využívat častěji metody a formy obsahující vlastní hodnocení a vzájemné hodnocení dětí, prožitkové a kooperativní učení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání SLUNÍČKO, včetně příloh, s platností od 1. 9. 2017
2. Třídní vzdělávací programy – mateřská škola
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, s účinností od 1. 9. 2018
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu, s účinností od 31. 8. 2018
5. Školní řád základní školy, s účinností od 1. 9. 2017
6. Školní řád mateřské školy, s účinností od 1. 9. 2017
7. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 3. 9. 2018
8. Vnitřní řád školní jídelny, s účinností od 3. 9. 2018
9. Výkaznictví školy, školní rok 2018/2019
10. Koncepční záměry rozvoje školy na období 2019 – 2022
11. Školní matrika školy, školní rok 2018/2019
12. Personální dokumentace
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2018/2019
14. Dokumentace školní družiny, školní rok 2018/2019
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2018/2019
16. Záznamy z hospitací vedoucí učitelky mateřské školy a ředitelky základní školy
17. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2017/2018
18. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2018/2019
19. Roční plán práce mateřské školy, školní rok 2018/2019
20. Evaluační zpráva mateřské školy, školní rok 2017/2018
21. Individuální vzdělávací plán pro dítě s 3. stupněm podpůrných opatření
22. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy
23. Záznamy o průběžném hodnocení jednotlivých dětí
24. Třídní knihy, školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu *Pulkrab v. r.*

Ing. Mgr. Libor Babák Ph.D., MBA, školní inspektor *Babák v. r.*

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka *M. Nováková v. r.*

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice *Vejvodová v. r.*

V Jihlavě 19. 3. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Brýnová, ředitelka školy *D. Brýnová v. r.*

V Žirovnici 21. 3. 2019